

POSLOVNA ANALITIKA

Mali vodič za odabir najboljeg sustava

Glavni je razlog postojanja poslovne analitike pomoć poslovnim korisnicima, posebno menadžerima, direktorima i upravi, u donošenju ispravnih poslovnih odluka upotrebom pravih informacija u pravom trenutku. Dobiti te informacije među bezbrojnim podacima nije nimalo jednostavno

piše **FRAN KARLO STRAJHER**

konzultant za poslovna rješenja, Megatrend

Na koju god branšu bacimo pogled, vidjet ćemo da podaci i umijeće njihove upotrebe pomažu postizanju boljih rezultata. Svejedno je gledamo li marketinške kompanije, maloprodavatelje, logističke kompanije..., umijeće pretvorbe sirovih podataka u korisne razdvaja uspješne kompanije od prosječnih, odnosno donosi im prednost na tržištu. Sirovi podaci sami po sebi najčešće su neiskoristivi pa ih treba pročistiti, transformirati, odnosno obraditi, kako bi se dobio odgovarajući uvid u njih i osigurala mogućnost njihove upotrebe i pronalaženja vrijednosti u njima. Rje-

šenje za to nalazimo u sustavima za poslovnu analitiku koji u najkraćem opisu služe kao sredstvo kojim specijalisti (bilo iz vanjskih tvrtki bilo iz same organizacije) oblikuju sirove podatke kako bi što lakše provodili analize kojima mogu korisnicima lako prikazati rezultate. Jednostavno, glavni je razlog postojanja poslovne analitike da pomogne poslovnim korisnicima (a osobito menadžerima, direktorima i upravi) u donošenju ispravnih poslovnih odluka upotrebom pravih informacija u pravom trenutku.

Kad bismo usporedili postojeće sustave za analitiku, mogli bismo une-

dogled proučavati u čemu je bolji jedan sustav, u čemu drugi, u čemu treći... Najvažniji kriterij za usporedbu aktualnih alata svakako je skup funkcionalnosti koje bi svaki sustav odnosno alat za poslovnu analitiku trebao imati.

Potrebne funkcije

Upravljačka ploča (dashboard)

U posljednjih nekoliko godina upravljačka ploča, 'dashboard', učvrstila se kao jedna od glavnih funkcionalnosti za analitiku zato što se vrlo lako izrađuje i najčešće običnim načelom 'povuci i ispusti' (engl. drag and drop) omogućuje korisniku brze i točne analize.

Izveštavanje (reporting)

Svakodnevno se i dalje najviše upotrebljavaju standardni izvještaji. Pod njima podrazumijevamo statičke izvještaje te one filtrirane koji korisniku omogućuju da filtrira podatke ovisno o parametrima koji su mu potrebni. Standardni izvještaji isto tako omogućuju nam tzv. pixel perfect izvještavanje u kojem autor izvještaja kontrolira svaki detalj na svojoj stranici i na izvještaju formatira sve točno onako kako je potrebno.

Vizualizacija

Zna se da je većini ljudi percepcija, odnosno razumijevanje s pomoću slika, najprirodniji i najbrži način prihvaćanja informacija i uočavanja sadržaja. Najveća je prednost vizualizacije to što se jednom slikom, grafom ili bilo kojim drugim vizualom svim korisnicima može brže i jednostavnije predstaviti ili objasniti neka složena informacija u odnosu na prikazivanje podataka u nizovima redaka i kolona s pregršt brojeva i slova.

OLAP

OLAP je način izvođenja analiza koji korisniku jednostavno omogućuje da brže dobije odgovor na višedimenzijski upit. Developerima pruža mogućnost organizacije podataka u multidimenzijskom modelu koji poslovnim korisnicima lako objašnjava i prikazuje njima potrebne dimenzije i mjere. Takav model poslovni korisnici mogu lako razumjeti i sami provoditi potrebne analize.

Planiranje

Planiranje je veoma važno za uspjeh svakog poslovanja. Kako bi kompanije bile što spremnije za budućnost i potencijalne probleme, nužno je da se koriste sustavom za planiranje uvrštavanja na popis funkcionalnosti. Neovisno o tome trebaju li se raspodijeliti resursi, rasporediti radnici po projektima ili se treba pripremiti za neočekivane događaje – planiranje osigurava spremnost poduzeća za sve neočekivane promjene i u skladu s tim omogućuje mu uštedu. Dodatna prednost planiranja jest uspoređivanje aktualnih podataka u odnosu na planirane, čime menadžmentu osiguravamo brže donošenje potrebnih odluka.

Prediktivna analiza

Prediktivna analitika nadogradnja je poslovne. Primjenom statističkih i matematičkih metoda na strukturiranim i nestrukturiranim podacima dobivamo uvid u uzorke i odnose među podacima te možemo procijeniti vjerojatnost hoće li se nešto dogoditi.

Samoposlužni BIS (self-service BI)

U svijetu smo u kojem većina poslovnih korisnika ne želi čekati dan ili dva, možda čak i tjedan ili dva, kako bi dobila izvještaje ili informacije koje ih zanimaju. Samoposlužni BI korisnicima nudi mogućnost osobne izrade analiza odnosno izvještaja. Sama mogućnost samoposlužnog BI-a jest produktivnost zaposlenika. Korisnici s pomoću njega štede i svoje i tuđe vrijeme, a kao što znamo – vrijeme je novac.

Alati

IBM Cognos Analytics (i Planning/SPSS)

IBM Cognos dugogodišnji je IBM-ov sustav za poslovnu analitiku. Sadržava većinu prethodno navedenih funkcionalnosti, a one koje nedostaju nudi kao zasebne sustave. Jedna od najvećih snaga IBM-ova alata jest to što je cjelovito rješenje s naprednim mogućnostima upravljanja sadržajem i autorizacijom, što korisnicima dodatno ulijeva povjerenje u sustav. Najnovija verzija Cognosa donijela je i novu funkcionalnost – AI koji olakšava i ubrzava rad te dovodi do pronalazanja novih, dosad skrivenih, uvida u informacije. Funkcionalnosti u kojima se IBM Cognos Analytics ističe su izvještavanje, OLAP, vizualizacije i 'dashboardi'. Funkcionalnosti koje nisu dio Cognos Analyticsa, ali IBM ih je učinio dostupnima, jesu IBM Planning Analytics za planiranje i budžetiranje te IBM SPSS za prediktivnu analitiku.

MicroStrategy

MicroStrategy je već dvadeset godina u svijetu alata za analitiku, vrlo dobro prati trendove, pa je tako među prvima izašao na tržište s izvještajima za mobitele i tablete. Kao najveću snagu tog alata treba istaknuti jednu plat-

formu za izvještavanje, upravljačku ploču i analize koja uz vrlo dobre performanse radi u velikim i kompleksnim okolinama. Nedostatak mu je što je to baš klasičan sustav za poslovnu analitiku koji ima slabiju podršku funkcionalnosti planiranja i prediktivne analize.

Oracle BI

Oracle već godinama tržištu nudi portfelj kojim pokriva gotovo sve funkcionalnosti koje bi pravi sustav BI-ja trebao imati, od alata za izvještavanje, OLAP-a, integraciju i mobilnu analitiku do posebnog alata za izradu vizualizacija – Data Visualization – koji korisnicima omogućuje samostalnu izradu vizualizacija kad god im je to potrebno.

Tableau

Tableau se brzo probio na tržištu zbog jednostavna sučelja na kojemu su se korisnici vrlo brzo snašli pa su im izrade izvještaja, vizualizacija i 'dashboardova' uskoro postale svakodnevica. Jedna od snaga koje treba istaknuti jest Tableauova mogućnost da radi s gotovo svim izvorima podataka. Nedostatak je sustava nemogućnost pravog planiranja.

Važni su i ljudi

Kao i uvijek, svaki sustav ima i prednosti i nedostatke. Odabir onoga kojim će se kompanija koristiti najviše ovisi o sklonostima korisnika (koje su funkcionalnosti nužne, za koje su zainteresirani...). Naravno, svaki proizvođač alata za poslovnu analitiku ima svoj 'sales play' i govori da je njegov alat najbolji zbog jednog ili drugog argumenta (i to je normalno), ali, zapravo, zadovoljstvo korisnika većinom neće ovisiti o tome koji su alat odabrali, nego o ljudima koji će razvijati taj sustav, neovisno o tome hoće li to biti zaposlenici ili vanjski konzultanti. Megatrend poslovna rješenja na hrvatskom su tržištu već godinama prepoznata po svojoj kvaliteti i znanjima u domeni poslovne analitike. Zahvaljujući mnogim projektima i referencijama, stekli smo vrlo kvalitetan uvid u tržišne potrebe i očekivanja te odgovarajuća znanja na tom području.

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

• Otvorene prijave za nagrade 'Indeks DOP-a'

Natječaj za najbolje društveno odgovorne prakse hrvatskih poduzeća Hrvatske gospodarske komore i Hrvatskoga poslovnog savjeta za održivi razvoj otvoren je do 21. listopada. Mogućnost sudjelovanja u ocjenjivanju imaju sva poduzeća koja su u protekloj godini, 2018., zadovoljila kriterije poslovne solventnosti.

Telefon: 01/4606-701

E-adresa: okolis@hgk.hr

• Natječaj EU 'Znakovi kvalitete'

Nepovratnim sredstvima sufinancirat će se projektne aktivnosti koje se odnose na ostvarivanje prava uporabe HGK-ovih znakova kvalitete 'Hrvatska kvaliteta' i 'Izvorno hrvatsko'. Cilj je povećanje konkurentnosti i prepoznatljivosti hrvatskih proizvoda i usluga na otvorenom tržištu. Najviši je iznos potpore koji se može dodijeliti pojedinom projektu 75.000 kuna.

Telefon: 01/4561-551

E-adresa: kvaliteta@hgk.hr

• Centar za mirenje

Pokušajte svoj spor riješiti sporazumno i postignite nagodbu uz pomoć iskusnih izmiritelja te izbjegnite pravni postupak pred sudom.

Telefon: 01/4848-615;

01/4561-549

E-adresa: mirenje@hgk.hr

• Stalno arbitražno sudište pri HGK

Arbitražom riješite spor pred Sudištem koje omogućava strankama da njihov spor u razumnom roku pravomoćno riješe osobe od njihova povjerenja

Telefon: 01/4848-622,

01/4561-549

E-adresa: sudiste@hgk.hr